

Mong Rosseel –
L'amour médecin –
(Werkgroep voor
Vormingsteater)

Soep zonder ballen, de productie uit '85, week bewust van dat herkenbare stramien af: Mong nam eens niet de hoofdrol voor zich, geen maskers, geen uitbundig gearcheerde cabotinage, sobere witte kostuums voor iedereen. Het publiek leek daarmee wat op het verkeerde been gezet, want wie naar Mong komt weet van oudsher waarvan aan zich te verwachten.

De Vieze Gasten zijn ondertussen echter hun wilde haren kwijt en bezinnen zich volop over hun (artistieke) toekomst. Hun laatste productie, *L'amour médecin*, baseerden ze

op Molière en voor het eerst werd met een "echte" regie gewerkt: Mien Augustijnen van het Raamtheater werd aangetrokken. Stukken Molière worden afgewisseld met sketches volgens oud recept. De Vieze Gasten raken tussen twee stoelen: de keuze voor theater tegenover de bekende succesformule. Het is zeer de vraag of die keuze kan gemaakt worden: de groep kan de opdracht maatschappij-kritisch amusement te brengen uitstekend aan maar heeft niet het talent in huis theater te brengen dat het lokale amateurisme overschrijdt. De knoop is echter al doorgemaakt. Pierre Plateau schrijft *Schemerstad* voor de Vieze Gasten en Rik Hancké zal regisseren. Of Mong het alweer klaarspeelt daar de juiste mensen voor aan te trekken?

De mensen

In het vijftienjarig bestaan van de groep hebben een reeks mensen steeds weer een impuls betekend voor de werking van de groep. Het begon met Van Meir, later Humoredacteur. Daarna Walter De Buck, het anarchistisch collectief Agitat dat de eerste LP van de groep uitgaf en tekenaar Karlos die nog steeds de affiches voor de groep ontwerpt. De groep kreeg contacten met het Groot Arbeiders Komitee van Mol en later schonken de arbeiders van "Vieille Montagne" een eigenhandig gemaakt podium aan de groep. Wim Meuwissen, huidig artistiek directeur van F Act in Nederland, installeerde vanaf '77 de gewoonte naar Zomergem af te zakken als het spektakel ver klaar was. Zijn regieervaringen goten elk nieuw programma in een definitieve vorm. Herwig De Weerd sprong niet enkel de groep bij maar tekent ook voor de kinderprogramma's. Vanaf '82 werkte Arlette Veys als dramaturge en regisseuse mee. Dan kwam Mien Augustijnen en nu Rik Hancké.

... en de politiek

Waar het Kollektief INS altijd respect heeft afgedwongen, hebben de Vieze Gasten daar langer over gedaan. En waar het Kollektief INS op officiële partij-feesten gevraagd werd en vakbondstournees in het buitenland doet, spelen de Vieze Gasten voor de plaatselijke afdelingen van culturele organisaties. Zo beschouwd zijn ze misschien de enigen die altijd consequent naar Jan met de pet toegewerkt hebben. Vanaf '78 trekken ze met een tent rond die tot in het kleinste dorp kan opgeslagen worden en waar men nog

wel eens te maken krijgt met pas-toers die het dorpsplein beschouwen als het kerkplein. De groep heeft ook altijd vastgehouden aan lage uitkoopsommen om te vermijden dat plaatselijke verenigingen zouden moeten afhaken uit financiële overwegingen.

Een hoofdstuk apart vormen de ontelbare benefiet-voorstellingen van de groep, hun aanwezigheid aan de poorten van bedrijven lamgelegd door stakende arbeiders, hun optredens voor gehandicapten en voor gevangenen en hun animerende rol in nationale betogingen (cfr. de vredesbetogingen). Na vijftien jaar volstaat nog steeds een telefoon om de Vieze Gasten te mobiliseren. De groep houdt er ontelbare vriendschappen aan over. De weerklink in Brussel is natuurlijk nihil. Daarom ook zijn de Vieze Gasten te bewonderen: ze doen al jaren basiswerk in de sociale sector zonder daar enig voordeel uit te kunnen of willen halen.

Appelscha

In Vlaanderen is de populariteit van de groep ongetwijfeld mee gefluctueerd met opgang en neergang van de basisgroeperingen die in de jaren zeventig groeiden rond Derde Wereld, ecologie, buurtwerking, gezondheidszorg, opvoeding, enz. Misschien zijn Vuile Mong en de Vieze Gasten op dit ogenblik populairder in Nederland dan in Vlaanderen. Op de jaarlijkse bijeenkomst van de anarchisten in Appelscha zijn ze nog steeds de helden. En verder zijn de Nederlanders tuk op alles wat Vlaams en excentriek is: vroeger Ivan Heylen, daarna Urbanus, Bart Peeters, het Kollektief INS en natuurlijk de Vieze Gasten.

Maar tussen de bezetting van de Nieuwmarkt en vandaag ligt alweer een generatie. De grote dagen van de groep behoren tot de nostalgische herinnering. Daarbij komt dat de lage lonen (wegens de te lage subsidiëring) en telkens weer het gesleur met tent en caravans hun charme beginnen te verliezen. Het circus van Vuile Mong uit de begindagen is ondertussen het kleine bedrijfje van Mong Rosseel, met verantwoordelijkheid voor tewerkstelling en leningen bij de bank als de subsidies weer eens laattijdig worden uitbetaald. Dat overtreft Mongs "stoutste" dromen en het maakt hem niet gelukkiger. Eens op het podium is Mong echter weer de clown die niets liever doet dan snierend het publiek aan het lachen brengen. Ook na vijftien jaar zijn dat soms nog onvergetelijke momenten.

Daan Bauwens